

Lausunto 21.8.2026

Työryhmän loppuraportti EU:n tulevan monivuotisen rahoituskehityksen 2028–2034 Suomen kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman (National and Regional Partnership Plan NRPP) valmistelun ja toimeenpanon hallinnollisesta rakenteesta

Diaarinumero: VN/7088/2026-VNK-7

Pelastakaa Lapset kiittää siitä, että pääministeri Orpon 13.3.2026 asettaman työryhmän loppuraportti *EU:n tulevan monivuotisen rahoituskehityksen 2028–2034 Suomen kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman (National and Regional Partnership Plan NRPP) valmistelun ja toimeenpanon hallinnollisesta rakenteesta* on julkaisu Lausuntopalvelussa ja on täten avoin myös niille toimijoille, joita ei ole tähän asti kuultu raportin valmistelussa.

Komissio antoi 16.7.2025 ehdotuksen EU:n seuraavaksi rahoituskehikseksi vuosille 2028–2034 sekä sitä täydentävät ehdotukset, ml. **NRP-asetusehdotuksen** ”*Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034*”. Komissio esittää ennalta jäsenvaltioille kohdennettujen määrärahojen ryhmittelyä yhteen rahastoon, ns. kumppanuusrahastoon, johon koottaisiin koheesiorahoitus, yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan rahoitus sekä sisäasioiden rahoitus.

NRPP:n valmistelua ja toimeenpanoa koskevaa raporttia valmisteleavan työryhmän tehtävänä on ollut laatia ehdotus Suomen kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman valmistelun ja toimeenpanon hallintorakenteeksi, valmistella aikataulu ja toimet kumppanuussuunnitelman valmistelemiseksi sekä keskustella asetusehdotuksen erityistavoitteista ja niiden painotuksista.

Työryhmä on kartoittanut työssään säädöstarpeita sekä laatinut ehdotukset vaihtoehdoiksi kumppanuussuunnitelman valmistelun ja toimeenpanon hallintorakenteeksi erityisesti koordinoivan toiminnon osalta. Lisäksi työryhmä on laatinut ehdotukset suunnitelman valmistelusta, tavoitteiden priorisoinnista sekä tietojärjestelmäkysymyksistä. Työryhmän raporttiin on liitetty myös valtiovarainministeriön eriävä mielipide.

Pelastakaa Lapset esittää havaintonsa ja huolensa siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon alan lapsi- ja perhejärjestöt eivät ole lausunnolla olevan esityksen mukaan olleet kutsuttuina esim. 5.5.2026 pidettyyn sidosryhmien keskustelutilaisuuteen. Yhdymme Lastensuojelun Keskusliiton huomioon siitä, että EU:n tulevan monivuotisen rahoituskehityksen 2028-2034 osalta kansalaisjärjestökenttää tulee kuulla laaja-alaisesti kumppanuussuunnitelman tavoitteiden priorisointiin, toimeenpanon suunnitteluun ja hallinnointiin liittyen. Tämä tulisi tapahtua jo ennen kuin Suomi toimittaa komissiolle kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelmansa luonnoksen 30.6.2027 mennessä.

Kuten työryhmän raportissa todetaan NRPP-asetusehdotus vaatii jokaista jäsenvaltiota tulevaisuudessa järjestämään ja panemaan täytäntöön kattavaa kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa sekä sellaiset rakenteet ja toimintatavat, joilla varmistetaan eri kumppaneiden tasapuolinen edustus (6 artikla). NRPP-asetusehdotuksessa vaaditaan, että

kumppaneiksi kutsutaan kansalaisyhteiskuntaa edustavat elimet, kuten ympäristöalan kumppanit, valtiosta riippumattomat järjestöt, nuorisojärjestöt, ja sosiaalisen osallisuuden, perusoikeuksien, vammaisten henkilöiden oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet sekä kansalliset ihmisoikeusinstituutiot ja -järjestöt.

Kannatamme vahvasti sitä, että jatkotyöskentelyssä varmistetaan monialaisten kumppaneiden osallistuminen, mukaan lukien kumppanuussuunnitelman ja kunkin luvun valmistelua varten käydyt kuulemiset ja vuoropuhelut, ja tehdään myös selvitys siitä, mitä sidosryhmiä on kuultu, miten ne on valittu, miten niiden edustavuus on varmistettu ja panos on otettu huomioon suunnitelmassa kumppanuutta koskevien käytännönsäätöjen mukaisesti.

Ehdotamme, että vastedes lapsi- ja perhejärjestöt huomioidaan tasapuolisesti kaikessa jatkotyöskentelyssä. Lapsi- ja perhejärjestöjen tavoitteet sekä toiminta lasten ja perheiden hyvinvoinnin takaamiseksi liittyy kiinteästi EU:n monivuotisen rahoituskehityksen 2028-2034 moniin rahoitusikkunoihin ja temaattisiin sisältöihin. Koska 14 % kumppanuusrahaston rahoituksesta tulee kohdentaa sosiaaliin tavoitteisiin, olemme Lastensuojelun Keskusliiton kanssa samaa mieltä siitä, että on varmistettava, että näihin tavoitteisiin sisällytetään mm. myös köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vastaiset toimet.

Kansainvälinen Pelastakaa Lapset seuraa ja vaikuttaa ajantasaisesti lapsenoikeusnäkökulmasta EU:n monivuotisen rahoituskehityksen 2028-2034 suuntaamiseen kaikista haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten edun takaamiseksi. Olemme lähettäneet Valtioneuvoston kansliaan (VNK) järjestöimme näkemyksiä siitä, mitä painotuksia tulevaan EU:n monivuotiseen rahoituskehitykseen tulisi lapsen oikeuksien toimeenpanemiseksi sisällyttää.

Mikäli päätetään, että VNK:aan keskittyy jatkossa vastuu NRPP-kokonaisuuden valmistelun ja toimeenpanon keskittämisestä, toivomme yhteistyötä laaja-alaisen järjestökentän kanssa, mukaan lukien sosiaali- ja terveysalan järjestöt. Mikäli VM:lle siirtyy kokonaisuudesta vastaaminen, muistutamme lisäksi, että osana kokonaisuutta tulee ottaa huomioon, mitä YK:n lapsen oikeuksien komitean Yleiskommentti nro 19 (2016) ohjeistaa julkisesta budjetoinnista lasten oikeuksien toteuttamiseksi (4 artikla).

Koska olemme päässeet tähän asti keskustelemaan melko vähän EU:n monivuotisen rahoituskehityksen 2028-2034 painopisteiden kohdentamisesta kaikista haavoittavimmassa asemassa oleville lapsille ja heidän perheilleen, nostamme lausuntoomme kansainvälisen järjestöimme keskeiset vaatimukset lasten etujen takaamiseksi tulevassa rahoituskehityksessä:

Liittyen **sisäasioiden rahoitukseen** Pelastakaa Lapset muistuttaa, että Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto AMIF:in (Suomen saanto 184 milj. euroa) osalta Suomen tulee varmistaa, että maahanmuuttajalapsilla ja heidän perheillään on oikeus kaikkiin peruspalveluihin, jotka tukevat heidän kotoutumistaan. Suomen tulee osana EU:ta asettaa etusijalle pitkäaikainen integraatio ja pääsy peruspalveluihin, kuten terveydenhuoltoon, koulutukseen ja ilman huoltajaa olevien lasten edunvalvontaan. Kaikki rahoitus tulee perustua demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen. EU:n tulee varmistaa, että lasten suojelun periaatteet menevät turvallisuuden ja muuttoliikkeen hallintaan liittyvän harkinnan edelle.

Alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen osalta Pelastakaa Lapset toteaa, että on erityisen tarpeellista huolehtia, että köyhydessä elävien ja syrjäytymisriskissä olevien lasten ja lapsiperheiden tilanteen kohentamiseen varataan riittävät resurssit. Suosittelemme siksi korvamerkittyä ja vahvistettua ESF-rahoitusta lapsiköyhyyden torjumiseksi vaikuttavasti. Tämä tavoite voidaan saavuttaa kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien sisällä.

Muistutamme, että Suomi on velvollinen toteuttamaan **eurooppalaista lapsitakuuta** (Child Guarantee) kansallisen lapsistrategiansa puitteissa lasten ja lapsiperheiden köyhyyden vähentämiseksi ja estämiseksi. Tämä on erityisen tarpeellista nyt, kun monet hallituksen viime vuosien sosiaaliturvan heikennykset ja leikkaukset ovat kohdistuneet valitettavan usein haavoittavassa asemassa oleviin lapsiin ja lapsiperheisiin. Pelastakaa Lapset vaatii 20 miljardin euron ESF-budjetin varmistamista eurooppalaiselle lapsitakuulle. Siitä vähintään 5 %:n ESF-määräraha tulisi suunnata lapsiköyhyyden torjumiseen jokaisessa jäsenvaltiossa.

AgoraEU (Luova Eurooppa – Kulttuuri, MEDIA+, Demokratia, kansalaiset, tasa-arvo, oikeudet ja arvot (CERV+)) -rahoituksen avulla EU:n tulee vahvistaa tukeaan lasten oikeuksille, jotta EU:n demokraattinen tulevaisuus ja lasten merkityksellinen osallistuminen jo varhaisesta iästä lähtien voidaan turvata. Suosittelemme lisäksi riittävää rahoitusta kaikkien lasten suojelemiseksi niin verkon ulkopuolella kuin verkossa AgoraEU:n ja Euroopan kilpailukykyrahaston (ECF) digitaalisen johtajuuden rahoitusikkunan kautta.

Yhä lisääntyvän lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa sisältävän materiaalin leviämistä tulee EU:ssa kaikin keinoin ehkäistä ja estää. Siksi Digital Europe -ohjelman, josta tähän asti on rahoitettu Safer internet Centerien (HOTLINE ja HELPLINE) toiminnot, rahoitus on turvattava.

Lopuksi korostamme, että olemme työryhmän kanssa samaa mieltä siitä, että on tarpeellista ehkäistä päällekkäisyyksiä eri rahoitusmuotojen välillä ja sen sijaan etsiä näiden välisiä synergioita. Kannatamme myös sitä, että osana vaikuttavuutta NRP-suunnitelmaan rakennetaan vahvasti toisiinsa kytkeytyvät kansalliset ja alueelliset osiot, jotta sekä hallinnonalojen että alueiden väliset yhteydet vahvistuvat.

Tuemme lisäksi sitä, että valmisteluryhmä voi asettaa alatyöryhmiä valmistelun tueksi ja että alatyöryhmiin osallistuvat NRP-asetusehdotuksen mukaiset kumppanitahot edustuksellisesti ja perustuen valmisteltavaan sisältöön. Pelastakaa Lapset on mielellään mukana oman toimialansa osalta tässä suunnittelu- ja kehittämistyössä jatkossa varmistaakseen YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaiset velvoitteet suunnittelussa, toimeenpanossa, seurannassa ja arvioinnissa.

Lisätietoja:

Tiina-Maria Levamo

johtava asiantuntija -lapsen oikeudet ja vaikuttamistyö

tiina-maria.levamo@pelastakaalapset.fi